

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "СОШ-ДС №22 г. Назрань"

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по УВР

_____ Бачалова Х.И.

«___» ___ 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

И.о. директора

_____ Сайнароева Х.М.

Приказ № _____
от «___» ___ 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Ингушская литература»

для обучающихся 6 классов

г. Назрань 2023

6-ча класе г1алг1ай литературах йола

балха программаКхетама каьхат

Г1алг1ай литература кхыдола предметаш санна базови дешара дисциплина я.Цу керттера декхар да дешархой эхь- эздел долаш,хозаненна лоарх1ам болаш,мехка истории дикаг1а довзаш,кхетамца кхебар.

Г1алг1ай литература базови ларда т1а 1омадаро аьттув хулийт дешархошта ва къаман литература дег1адара наькъаш довзийта,цо хьабена чолхане никъ теркалбайта замано д1адехккача беса цун декхараш а идейни чулоацам а хувцалуш хилар теркалде.Балха план в1ашаг1ьелла я

исбахьален произведенеш урокашка а классал арахьа дешархоша к1оаргга уйла а еш, чулоацам бешаш,цун тохкам беш,болх д1ахьоргболаш цул совг1а,цо кхоачашду кхы а 1алаьмате бокккача лоарх1ама декхараш-дешар навикаш лакхьер,дешархой дувзаденна къамаьл шаьрдар.

Ер программа оттаяь5-11 класашта лаьрх1а йолча республикански программ ларда т1а.Автор Л.Б.Зязикова

Магас.2012,хрестомати 6 класс.Чакхиева Рахима Ахмедовна. Магас. 2015.

Программо белгалтъяхай г1орбаьннача г1алг1ай йоазанхой лоарх1а мег1а йола говзам произведенеш, цар тема, керттера уйла, турпалхой васташ, пайда эцийт цар т1а лелабеш болча ц1енача, говзамеча метта.

Школе 1омае еза произведенеш кьоастаеш, терко т1а хийтай лакха исбахьалеш говзалца язъях хилара, дешархошта нравственни кхетам луш, цар сакхетам лакхбеш.

Даьхе а гонахьара алам а деза а уж 1омабеш хилара.

Программо хьакьоастадаьд литературни произведений чулоацам к1оаргаг1а дешархошта 1омабара , литературни теории дикаг1а йоавзийтара эшаш дола декхараши наькъаши-

-Кхетамца, уйла а еш, исбахьален произведенеш ешар.

-Шаьра, кьоастандеш дешар,

-Тайп-тайпара чулоацам хьабувцар (Текста гарга, хоржаш, хаттарашта жоп луш, автора ц1ерах, дешархочун ший ц1ерах ишт. кха. д1.).

-Стихай, байтий тексташ дагахь 1омаяр.

-Исбахьален произведений тайпа, жанр белгалъяр.

-Автора керттера уйла гучайоаккхаш йолча эпизодий анализ яр.

-Дешархой класе а классал арахьа а ешаш йола произведенеш шоай ло1а ме (самостоятельно) яшха, керттера ма1ан а, уйла а гучаяккха 1омабар.

-Йоазанхочун вахара а кхоллама а никъ тахка, цо айяь проблемаш белгалъе, цар мах хоадабе дешархой 1омабар .

-Дувзаденна къамаьл шаьрдара.

-Кертерча турпалхой оаламаш, царна юкьера юкъ-мортиг, конфликт белгалдар.

-Говзамеча наъна метта торонаш - эпитеташ ,дустараш,метафораш,дийндар,кицаш,фразеологизмаш къоастаяр,произведене идейни чулоацам къоастабара,цар леладу г1улакх белгалдар.

-Рефераташ,докладаш,исбахъален произведенеи чулоацам тохкаш кхоллама балхаш дар,дувзаденна къамаъл шаърдар.

-Дешархой эхъ-эздел долаш,х1ама довзара,тахкара т1акхувш, гуманистически сакхетам болаш,ший граждански позиции йоалаш,Даьхенцарабезам лакха болаш,ший къам а ,къаман истории а литература довзара т1акхувш 1омабар.

-Г1алг1ай литературо дег1адоаг1аш хъабена чолхане никъ,кхыча къамий литература юкъера цун моттиг йовзаш,дешара культура дег1айоалаеш болх бар.

-Произведене чулоацамгеи кугацей хъежжа йоккха эпически произведенеш тахка,цар исбахъален белгалонаш къоастае дешархой 1омабар.

-Кхоллама,тохкама балхаш деш шоашта эшаш йола материал,информаци журналаш т1ара,газеташ т1ара,тайп-тайпарча тексташ т1ара,Интернете лаха,нийсье дешархой 1омабар.

Календарно – тематически план 6 класс, литература, 2022 - 2023 д.ш.

№	Урока тема	Ц1аг1ара болх	Индив. болх	Сахъат	Таьрахъ
1	Г1алг1ай багахбувцам.	О. 4-5, юхахъадувца	Боккхача нахага хъьтте, багах. произ. д1аязде.	1	
2	Оалам «Фаьра хъазилги, миха седкъеи, лехьи»	О. 5-6, чулоацам ха	Фаьра хъазилгах дола илли ала	1	
3	Мифаши легендаши. Шира дувцараш.	О. 6-7, юхахъадувца		1	
4-5	Легенда «Астаг1а Темар».	О. 8-13, чулоацам ха	Астаг1а Темарах лаьца хоам бе	2	
6	Легенда «Наьсар».	О. 13-16, чулоацам ха	Наьсарах лаьца хоам лаха	1	
7	Легенда «Вайна аьла везац».	О. 17-18, чулоацам ха		1	
8	Кицаш. Къахъегамах дола кицаш.	О. 18-20, кицаш	Боккхача нахага хъьтте	1	

		1омаде	д1аязде керда кицаш		
9	Дешарах а хъаькъалах а дола кицаш.	О. 20-21, 1омаде кицаш	Хъалаха майралах, зовзалах, сабарах дола кицаш	1	
10	Тайп-тайпара кицаш.	О. 21-22, кицаш 1омаде		1	
11	Коазой Нурдин. «1амаг1 – Ерд».	О. 23-24, юхахъадувца	Хоам: «Къаьнара г1алаш»	1	
12	1арпенаькъан Хъажбийкар «Зиза».	О. 24-25, чулоацам ха		1	
13	Чакхенаькъан Капион «Сийле хийла».	О. 27, дагахъа 1омае	Хоам кийчбе «Боадон низаца къийсараш»	1	
14	Лаьннаькъан Мустафа «Г1алг1ай къаман эздий во1».			1	
15	Мальсагов Кураза Зоврбик	О. 28-29, юхахъадувца		1	
16	Малсагнаькъан Або «Ц1ихеза 1илманхо, йоазонхо». Озанаькъан Салман «Аьсет – халкъа йо1», стихотворени.27.10	О. 30-32, юхахъадувца	Хоам :»Майор 2 ранга Аьсет»	1	
17	Озанаькъан Исма1алий С. «Эздели г1ожали».	О. 34 – 35, дагахъа 1омае	Сочинени «Эздел»	1	
18	«Декъа эздел», стихотворени.	О. 35 – 37, дагахъа 1омае		1	
19	Мута1алнаькъан Хъаж-Биййкар «Барт эг1ар», к1оанолг	О. 38-41, чулоацам ха	Барт эг1арах йола Крылова к1оанолг ювца	1	
20	К1оанолгаш.	О. 41-42, юхахъадувца		1	
21	«Даьхе», стихотворени.	О. 42-43, дагахъа 1омае	«Т1емо во1 ваьвац, т1емо во1 вийнав».	1	
22	Янднаькъан Хамарзий Жамалда «Лаьтта шера	О. 44, дагахъа	Анализ е	1	

	хилча...», стих.	1омае			
23	«Фийг», стих.	О. 45, дагахъа 1омае	Анализ е	1	
24	Чакенаъкъан Идриса Саид «Магас», стих.	О. 46-47, дагахъа 1омае	Хоам: «Магас г1ала»	1	
25- 27	Дахкилгнаъкъа1адрахъмана Ибрах1им «Фоти», дувцар.	О. 48-71, чулоацам ха	Хоам: «Г1аър хинна зама»	3	
28	Садакиева Абсет «Маг1албик, Маг1албик...»	О. 72-73, юхахъадувца	«Маг1албик – сийлен г1ала» хоам	1	
29	Пхыилекъонгий 1асолта Махъмад-Саид «Этии Вутии» (1д.)	О. 74-76, чулоацам ха		1	
30	Т1ом гаргаг1ортар. (2д.)	О. 76-79, чулоацам ха		1	
31	Моастаг1ий бомбаш етта болабалар. (3д.)	О. 79- 81, чулоацам ха	«Ленинграда го бар» хоам	1	
32	Вуте майрал. (4д.)	О. 82-83, чулоацам ха		1	
33	Уж моастаг1ий зувш хилар. (5д.)	О. 83- 86,чулоацам ха		1	
34	Эте денал. (6д.)	О. 86-88, чулоацам ха		1	
35	Десантникаш лувцар. (7д.)	О. 88-92, чулоацам ха	Этеи Вутеи сурт-сибат	1	
36	Йоккха саг Билейг1аз. (8д.)	О. 93-95, чулоацам ха	Билейг1аза сурт-сибат	1	
37	Юрт д1аяккхар. (9-10)	О. 95-104, чул. ха	Хоам: «Вай мехка Сийлахъ – боккхача Даъхен т1ем т1а дакъа лаьцараш»	1	
38	Этии Вутии капитани. (11-12)	О. 104-113, чул. ха		1	
39	Классал арахъара дешар.	О. 201, дагахъа	Хоам: Къона поэташ»	1	

	Маъкиев А. «Зизан лоткъам», стихотворени.	1омае			
40	Хамхоев Ваха «Г1алг1ай», стих.	О.115, дагахъа 1омае	Вай республикера Сов. Союза а Россе а турпалаш.	1	
41	Осминакъъан Хъамзат «Б1аъстан 1уйре», стих.	О. 116-117, дагахъа 1омае	Биографи ха	1	
42	Пейзаж (лит - ра теори)	О. 117-118, юхахъад.		1	
43	Осмиев Хъ. «Саго юта лар», дувцар	О. 118-123, чулоацам ха	Жоп ле хаттара саго даъ дика х1ама лар йоацаш довц яхача.	1	
44	«Попа хи», дувцар.	О. 124-127, чулоацам ха	Дагадоха барт-цхьоаг1о хиларах дола кицаш	1	
45	«Ахархочун кулгаш», стих.	О. 127 - 128, дагахъа 1омае	«Къахъегамах доала беркат» яхача темах лоаца соч. язъе	1	
46	Ведажнакъъан Абабукара Ахъмад «Белхий», дувцар.	О. 129-134, чул. ха	Хоам: «Белхий беш хилар»	1	
47	Ане сурт			1	
48	Балхах беркат далар.	О. 135-138, чул. ха		1	
49- 50	Сочинени»Сона дукха веза турпал»	О. 139-145, чул. ха		2	
51	Заъзгнакъъан Хъусена Бахъаудин «Г1ожа дегаш», дувцар.	О. 146-153, чул. ха	Лоцеи Тамареи сурт-сибат	1	
52	Горчханнакъъан Бабрудин «Аързеге», стих.	О. 154, дагахъа 1омае	Анализ е	1	
53	Пхъилекъонгий Амир «Са мохк», стих.	О. 155, дагахъа 1омае	«1алама хозленаш» яхаш ц1и йолаш дувцар в1ашаг1долла	1	
54	Шеденакъъан Султан «Тачанка йодаяр», дувцар.	О. 156-164, чул. ха		1	
55	Дувцара чулоацам тахкар.	О. 165-169, чул. ха	Билана сурт-сибат	1	

56	Билана денал.	О. 170-176, чул. ха		1	
57	Галай Хъасан «Дорхъенна ча», дувцар.	О. 177-186, чул. ха	Хоам: «Чарахъал леладар»	1	
58	Хъамзатахи Къоасехи ча латар.	О. 187-192, чул. ха	Къоасеи Хъамзатеи сурт- сибат	1	
59- 60	Сочинени «Чарахочо дийцар»	Гаьгенаькъан Г. биографи 1омае		2	
61	Классал арахъара дешар. Горчханов Б. «Шолжа атаг1а», дувцар	О. 202-205, чулоацам ха	Анализ е	1	
62	Крылов И. «Маймали б1аргсиноши»	О. 193 дагахъа 1омае	К1оанолг определени 1омае	1	
63	«Бекарги борг1алги», к1оанолг	О. 193 – 194, дагахъа 1омае		1	
64	Гаьгенаькъан Гирихан «Хъе д1авекъа», стихотворени	О. 195 – 196, дагахъа 1омае	Биографи ха	1	
65	Чакхенаькъан Ювсап «Ши къонах», дувцар	О.197 – 199, чулоацам ха	Сочинени «Мишта хила веза визза къонах?»	1	
66	Кхоартой Мурад «Дош делар аз», стихотворени	О. 200, дагахъа 1омае		1	
67 – 68	Шера 1омадаьр кердадаккхар.			2	